

1. Doelstelling en rol regieraden

In het Nationaal Beraad van 30 september 2014 is ingestemd met het governancevoorstel van de Digicommissaris¹. De nieuwe governancestructuur (zie bijlage 1) beoogt een efficiënte en effectieve overlegstructuur in te richten, voor adequate sturing op de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI) (zie bijlage 2). Uitgangspunt bij de invulling van de governancestructuur is gezamenlijke sturing vanuit alle betrokken partijen, op basis van een duidelijke rolverdeling en het nemen van verantwoordelijkheid. Uiteraard is de structuur op zichzelf niet de oplossing voor het versterken van de governance. Vooral gedragsaspecten als onderling vertrouwen en het nakomen van afspraken maken immers het echte verschil. Een goede structuur met heldere mandaten en rolverdeling is wel een noodzakelijk middel. De hoeveelheid betrokken partijen bij de GDI noodzaakt tot rolzuiverheid en het nemen van verantwoordelijkheid.

Deze governancestructuur kent naast de Ministeriële Commissie Digitale Overheid op het politieke niveau en het Nationaal Beraad op bestuurlijke niveau, ook een aantal regieraden op strategisch niveau. Deze sturen op de continuïteit, doorontwikkeling, innovatie en implementatie/gebruik per cluster. Daarbij worden de ontwikkelingen op zowel maatschappelijk als technologisch gebied continu betrokken. Deze clusters zijn: Identificatie & Authenticatie, Dienstverlening, Gegevens en Interconnectiviteit. De regieraden dragen tevens zorg voor de integraliteit van de GDI elementen in een cluster en leggen waarnodig verbindingen met andere clusters. De regieraden worden ingesteld door en met mandaat van het Nationaal Beraad Digitale Overheid.

Uiteindelijk gaat het er om gezamenlijke doorzettingskracht te organiseren door een juiste bezetting en inhoud te realiseren in de regieraden en afspraken te maken in het Digiprogramma (afspraken over waar je met elkaar naar toe werkt). Die afspraken gaan over inhoud, randvoorwaarden, gebruik en implementatie. Met de mogelijkheid om onderwerpen te agenderen op het bestuurlijke (Nationaal Beraad) en het politieke niveau (Ministeriële Commissie), indien gewenst of noodzakelijk.

Rol van de regieraden:

Besluitvormend

- De regieraden zijn het besluitvormend gremium op onderwerpen die de samenhang van de voorzieningen uit het cluster betreffen en op onderwerpen die vanuit de afnemersraden van de verschillende voorzieningen ter besluitvorming worden voorgelegd. De regieraden beperken zich daarbij niet tot proces maar hebben een inhoudelijke rol in de besluitvorming. De besluitenlijst van de regieraden wordt aan het Nationaal Beraad gestuurd.
- De regieraden nemen - binnen het door het Nationaal Beraad verleende mandaat - beslissingen over individuele voorzieningen op strategisch niveau.

Sturend

- De regieraden sturen op de totstandkoming, instandhouding en financiering van een samenhangende set generieke voorzieningen, waarmee overheidsorganisaties de digitale dienstverlening aan burgers en bedrijven effectief en efficiënt in kunnen richten.
- De regieraden sturen op de invulling van de noodzakelijke (rand)voorwaarden, waaronder financiering, wetgeving, privacy, veiligheid en informatiebeleid.

Adviserend

- De regieraden kunnen zaken, voorzien van een advies of analyse, ter besluitvorming voorleggen aan het Nationaal Beraad. Dit gebeurt in elk geval als een onderwerp de volle breedte van de GDI aangaat, als in de regieraad geen eensgezindheid kan worden bereikt op een bepaald onderwerp of als een onderwerp vraagt om agendering in de Ministeriële Commissie.

¹ Oplegger en Uitwerking Governancestructuur op hoofdlijnen; Nationaal Beraad 30 september 2014

Agenderend

- De regieraden kunnen onderwerpen en vragen agenderen in afnemersraden en in de klankbordgroepen voor burgers en bedrijven.

Geïnformeerd

De deelnemers van de regieraden worden door de beleidsverantwoordelijke, opdrachtgever en beheerder van een voorziening geïnformeerd in geval van een calamiteit bij de voorziening.

2. Onderwerpen

De regieraden stellen een (meer)jarenplan (clusterplan) op (als één van de onderdelen van het Digiprogramma), met doelstellingen ten aanzien van innovatie en doorontwikkeling, beheer & exploitatie, aansluiting, implementatie en gebruik van de elementen in het cluster, toekomstige ontwikkeling en financiële consequenties. De financiële consequenties zijn afgestemd met de directies FEZ van de "moederorganisaties".² De uitwerking van genoemde doelstellingen vindt plaats in nader overleg tussen beleidsverantwoordelijke en opdrachtgever. Er is één samenhangend financieel overzicht van de GDI. De regieraden hebben de verantwoordelijkheid hun deel van dit overzicht actueel te houden. Het financieel overzicht sluit aan bij de (departementale) begroting(en). Als er onoplosbare knelpunten ontstaan worden deze voorgelegd aan het Nationaal Beraad Digitale Overheid, ondersteund met mogelijke oplossingen.

Ieder cluster kent thema's en onderwerpen die de inhoud van meerdere voorzieningen raken. Er zijn ook thema's die spelen op het niveau van de GDI als geheel en die in die samenhang moeten worden gezien: wetgeving, vernieuwing van de GDI, etc. Het is de taak van het Bureau van de Digicommissaris om scherp te zijn op de juiste en tijdige agendering en bespreking van deze thema's, ook de leden van de verschillende regieraden hebben hier een (agenderende) rol.

Ambities ten aanzien van gebruik en implementatie van voorzieningen verschillen vaak per overheidsorganisatie. In de regieraden worden hierover met elkaar heldere afspraken gemaakt (bijvoorbeeld in te accorderen aansluitkalenders). De deelnemers aan de regieraden maken en monitoren de gezamenlijke afspraken, helpen elkaar bij de realisatie hiervan en spreken elkaar zo nodig aan op ieders verantwoordelijkheid.

Hieronder volgt een (niet volledige) opsomming van de onderwerpen die in de regieraden aan de orde komen:

- Opstellen clusterplan (jaarlijks, onderdeel van het meerjarig Digiprogramma)
- Bewaken voortgang clusterplan
- Inregelen governance door transitie naar nieuwe structuur te stimuleren op het niveau van de regieraden en afnemersraden
- Bespreken en vaststellen mandaten afnemersraden
- Aansluiting op en gebruik van de voorzieningen (voortgang, samenhang, belemmeringen en randvoorwaarden om die samenhang te realiseren)
- Bespreken van strategische ontwikkelingen die impact hebben op de onderwerpen en voorzieningen van de betreffende regieraad
- Nieuwe dienstverlening of functionaliteit en de realisatie daarvan.
- Scope van het cluster: welke voorzieningen horen in dit cluster (GDI is dynamisch van opzet)
- Wetgeving
- Europese/internationale ontwikkelingen die GDI raken
- Financiering
- Releasekalenders en aansluitkalenders tbv. sturing op samenhang
- Privacy en informatieveiligheid

² Dit is in lijn met de uitspraak van de Inspectie Rijksfinanciën van 3 december 2014

3. Deelnemers

Deelnemers aan de regieraad hebben in gezamenlijkheid de verantwoordelijkheid om te sturen op de GDI vanuit het maatschappelijke belang. Daarnaast zitten deelnemers aan tafel vanuit een bepaalde rol en met een bepaalde achterban.

In de regieraad zijn in ieder geval de volgende rollen vertegenwoordigd:

- Beleidsverantwoordelijken van een voorziening, (het departement waar de ministeriële verantwoordelijkheid en dus de beleidsopdracht ligt)
- Opdrachtgevers van de GDI elementen (de partij die stuurt op realisatie, binnen de kaders van de beleidsopdracht³ en de bijbehorende financiën)
- (vertegenwoordigers van) Beheerders van de GDI elementen
- (vertegenwoordigers van) Afnemers
- (vertegenwoordigers van) Leveranciers/marktpartijen (indien van toepassing)

Het is belangrijk dat de deelnemers aan de regieraad met gezag en mandaat kunnen opereren in de regieraad, zodat besluiten die worden genomen ook daadwerkelijk leiden tot opvolging en uitvoering. Qua gevraagd niveau van de deelnemers moet rekening worden gehouden met de positionering t.o.v. het Nationaal Beraad en het gegeven dat leden van de regieraad gevraagd worden om een achterban te vertegenwoordigen die breder is dan hun eigen organisatie. In concreto gaat het om directeuren beleidsdepartementen, divisiedirecteuren, e.d.

Onafhankelijk voorzitter van de regieraden is Hans van der Stelt, Directeur Bureau Digicommissaris. Het secretariaat van de regieraden wordt ingevuld door de Coördinerend Adviseurs van het Bureau Digicommissaris.⁴

De samenstelling van de regieraad wordt, per regieraad, vastgesteld door het Nationaal Beraad.

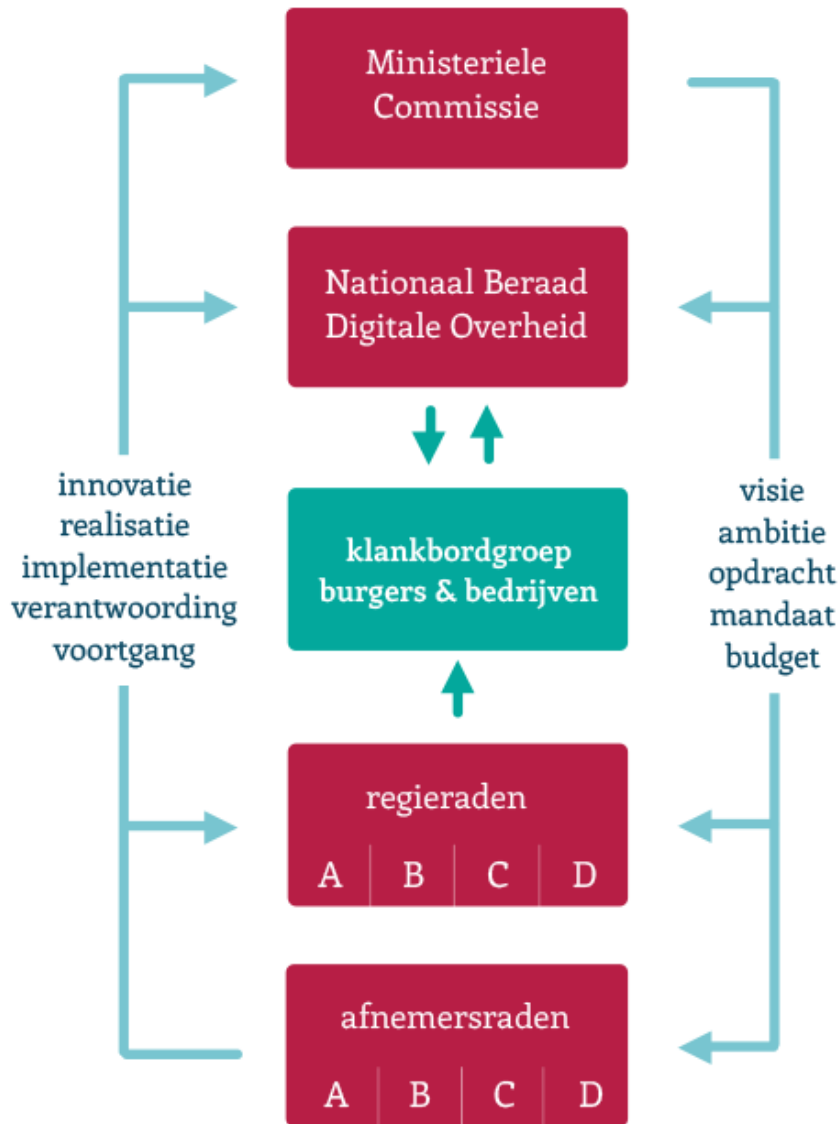
4. Overige afspraken

- De agenda en stukken voor een regieraad worden ruim van te voren verstuurd, zodat afstemming met de achterliggende partijen mogelijk is. De stukken zijn openbaar en na verzending voor iedereen op internet toegankelijk.
- Om onderling vertrouwen en samenwerking te bevorderen, vindt in principe geen vervanging plaats van deelnemers aan een regieraad. Daar waar vervanging toch echt noodzakelijk is, vindt vervanging in de regieraad plaats op gelijk of bovenliggend niveau.
- Mogelijke spoedeisende actuele ontwikkelingen en/of calamiteiten kunnen te allen tijde tijdens de regieraad aan de orde worden gesteld; er kan ook –na overleg met voorzitter en secretaris– een regieraad voor worden bijeengeroepen.
- De regieraden komen in elk geval voorafgaand aan elk Nationaal Beraad bijeen (vier keer per jaar). Daarnaast worden vergaderingen gepland naar behoefte.

³ De opdrachtgever kan de beleidsverantwoordelijke zijn, maar dit kan ook elders worden belegd, bijvoorbeeld bij de uitvoeringsorganisatie die het meeste baat heeft bij de voorziening

⁴ De programmanager financiën en de coördinator financieel advies van het Bureau Digicommissaris nemen op uitnodiging deel aan de regieraad.

Bijlage 1: Overzicht van governance

Bijlage 2: Definitie van de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI)

De GDI van de overheid bestaat uit standaarden, producten en voorzieningen die gezamenlijk gebruikt worden door meerdere overheden, vele publieke organisaties en in een aantal gevallen ook door private partijen.

- De GDI is een onmisbaar deel van de (digitale) basisvoorzieningen waarmee organisaties hun primaire processen inrichten.
- De GDI is, naar zijn aard, niet organisatie-, sector- of domeinspecifiek.

De GDI bestaat uit herbruikbare digitale basisvoorzieningen, standaarden en producten die het overheden, publieke organisaties en private partijen mogelijk maken om hun primaire processen doelmatig in te richten en te blijven ontwikkelen. De GDI vormt een dynamisch geheel en kan de komende jaren ook nog wijzigen door de ontwikkeling van nieuwe generieke voorzieningen en de standaarden of door het uit productie nemen van al opgenomen voorzieningen.

GDI is voor vanuit een sturingsprincipe op samenhang ingedeeld in 4 clusters:

Identiteit & Authenticatie	Dienstverlening	Gegevens	Interconnectiviteit
<ul style="list-style-type: none"> ▪ eID stelsel ▪ eHerkenning ▪ DigiD (incl. DigiD buitenland) ▪ DigiD machtigen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Websites <ul style="list-style-type: none"> ○ Overheid.nl ○ Antwoord voor Bedrijven ○ Digitaal Ondernemersplein ○ Samenwerkende Catalogi ▪ Gepersonaliseerde portalen <ul style="list-style-type: none"> ○ Mijnoverheid ○ Berichtenbox Burger ○ Lopende Zaken ○ Persoonlijke Gegevens ○ Berichtenbox bedrijven ○ Ondernemingsdossier ▪ Gestandaardiseerd berichtenverkeer overheid-bedrijven <ul style="list-style-type: none"> ○ SBR (Standard Business Reporting) ○ eFactureren 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stelselvoorzieningen basisregistraties <ul style="list-style-type: none"> ○ Digikoppeling ○ Digilevering ○ Digimelding ○ Stelselcatalogus ▪ Basisregistraties (BRP, NHR, BAG, BRT, BRK, BRV, BLAU, BRI, WOZ, BGT BRO) ▪ Beheervoorziening BSN 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Netwerken, incl. generieke koppelstandaarden: <ul style="list-style-type: none"> ○ Diginetwerk ○ Digipoort ▪ Certificering ▪ PKI overheid ▪ Standaarden incl. pas-toe-of-leg-uitlijst zoals geformuleerd door College en Forum Standaardisatie ▪ NORA <p><i>(informatieveiligheid)</i></p>